

د. عارف حىتۆ

رۇژانە مە گوھ لى دبىت كو سىنگى يان زىكىتكى يا ب ئىكى قە داى. پىرانيا جاران ب وان زارۇكان قەددەن ئەوئىن ل كۆلانى و ل سەر جۇكان و د ناه تىشتىن پىس دا ياربا دكەن. دەمى زارۇك زىكىتكى يان سىنگى دىئازىنىت، وەكو خوە ب رىكا پىقەدانى دكەتە د ناه لەشى زارۇكى دا، جەن پىقەدانى دى ئىشىت و د وەرمىت، پىشى چەند دەمژمىرەكا يان چەند رۇژەكا وەرمىتن دى داھىت و ئىشان زى نامىنىت. ئەقە زى ژبەر وى چەندى يە كو ژەھرا زىكىتكى يان سىنگى چ ناكامان ناكەتە سەر دەزگەھى دەماران و لەشى مرۇقى دكارىت سەر دەرىيى دگەل وى ژەھرى بكەت. لى ھندەك جاران و ھندەك مرۇق لەشى وان شىانئىن سەر دەرىيىكرنا دگەل وى ژەھرى نىنە، ئەقجا دى ساخبوون ب زەحمەتر بىت و دوور نىنە ناكامىن دژوارتر بكەنە سەر لەشى زارۇكى. لى پىقەدانا دوپىشكى دژوارترە، ھەر چەندە د باژىران دا يا كىمە، لى د گوندان دا و جەين چۆل يا مشەپە. ژەھرا دوپىشكى كار دكەتە سەر دەزگەھى دەماران و ئەگەر بلەز نەگەھىنە نك نۇژدارى دبىت ناكامىن خرابتر پەيدا كەن و دوور نىنە بمرىت زى.

نىشانئىن پىقەدانا دوپىشكى دژوارتر و پىقىترىن: جەن پىقەدانى دى ئىشىت، گرىپىن لىمقاوى دى وەرمىن و ئىشن، تىفا زارۇكى دى زىدەتر لى ھىت، يى گىزو خەوتەپى يە، خوينبەربوون دى ژ جەن پىقەدانى ھىت و دبىت ژ ھندەك جەين دى زى بىت، لەشى وى ھەمى دى رەق بىت و دى ئىشىت، تا دەھىنى و دبىت ھەناسەدانا وى زى نەسرۇشتى بىت و ئەگەر نەھاتە چارەسەر كرن، دبىت ژبەر راوەستانا دەزگەھى ھەناسەدانى زارۇك بمرىت.

ل جەن پىقەدانى كەس و كار دكارن ھارىكارىا زارۇكى بكەن ھەتا كو دگەھىنە نەخۇشخانى. يا باش ئەوہ د سەر جەن پىقەدانى دا گرىدەن و پارچەكا بەقرى بداننە سەر جەن پىقەدانى دا ژەھر بەلاق نەبىت، ھەر وەسا ھندەك خوينى ژ جەن پىقەدانى بەردەن و ماددەپى لىدۇكاپىن بداننە سەر داکو ئىشان وى جەن كىمتر لى بەپىت، چونكو چەند ئىشان يا پتر بىت، رەوشا زارۇكى دى پتر و زووتر تىكچىت. پىشى قى كرىارى دەملدەست بگەھىنە نەخۇشخانى. ل نەخۇشخانى دختۇر دى دەرزىكەكا دزى ژەھرا دوپىشكى بۇ دانىت و د ماوى چەند رۇژان دا دى ساخ بىت.

ھەرودەسا فەرە ل سەر دايباب و دەردۇرىن زارۇكى كو دلەك دلەكى وى بدەن و ترسا وى كىمتر لى بكەن. چونكو ترسىان ژ پىقەدانى كار دكەتە سەر ھەمى كارنەندامىا لەشى زارۇكى و رەوشا وى پى خرابتر لى دەپىت. چەند زارۇك پتر ل سەر خوە بىت و نەترسىت و خوە نالوز نەكەت، كرىارا ساخبوونى دى ب ساناھىتر بىت.